



RESULTATER FRA REGISTRERINGSNETTET 2018 I VINTERHVEDE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se udviklingen af skadegørere i vinterhvede i planteavlskonsulenternes registreringsnet 2018.

Resumé

Det vedvarende varme og tørre vejr medførte, at bladlus var den mest udbredte skadegører, mens angrebene af svampesygdomme overvejende var svage. Angrebene af Septoria var meget svage, mens angrebene af meldug var svage til moderate. Mest meldug sås i Torp. Angrebene af hvedebladplet i pløjede marker var også overvejende svage. Angrebene af gulrust var svage til moderate. Mest gulrust optrådte i Kalmar efterfulgt af Benchmark. I Kalmar optrådte en ny smitterace af gulrust. Angrebene af brunrust bredte sig sent.

Angrebene af bladlus var relativ kraftige.

Trods sen såning mange steder i efteråret og en sen vækststart i foråret, udviklede hveden sig ca. 2 uger hurtigere end normalt grundet det vedvarende varme og tørre vejr.

BAGGRUND

Angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede er fulgt igen i 2018 i planteavlskonsulenternes registreringsnet. Detaljerede data er i vækstsæsonen løbende vist på [LandbrugsInfo](#) og [Landmand.dk](#). Nedenfor gives et kort sammendrag af resultaterne. Bedømmelserne er både foretaget i ubehandlede forsøgsparceller og i marker (både svampebehandlede og ikke svampebehandlede), hvor planteavlskonsulenterne alligevel kom i forbindelse med markbesøg. I forsøgene er der således bedømt på de samme lokaliteter uge efter uge, mens der er bedømt i forskellige marker fra uge til uge.

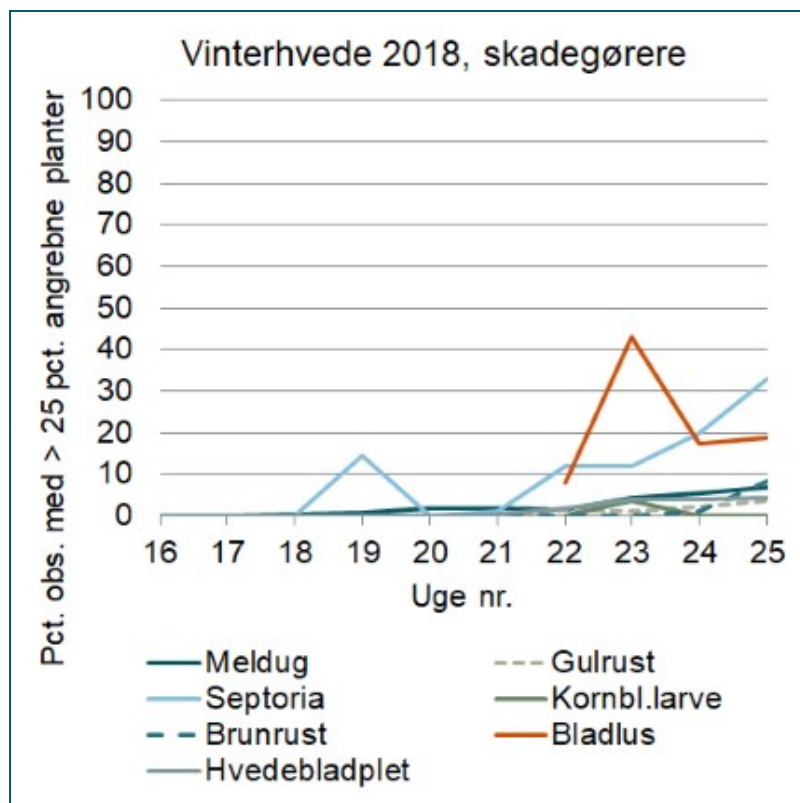
I det følgende er kun vist data fra ubehandlede forsøg for at kunne sammenligne

angrebsgraderne med tidligere år. I forsøgene er der bedømt i ubehandlede parceller på ca. 25 lokaliteter i 3-9 sorter pr. forsøg (i alt ca. 210 observationer). Der er bedømt i følgende sorter: Benchmark, Creator, Elixer, Graham, Kalmar, KWS Lili, Pistoria, Sheriff og Torp. Der er hovedsageligt bedømt i sorter, som er udbredt i dyrkningen. Forskelle i angrebsniveau for svampesygdomme fra år til år er derfor også påvirket af de valgte sorter i registreringsnettet.

De fundne angreb er blevet sammenholdt med de vejledende bekæmpelsestærskler i Planteværn Online, således at der for meldug, gulrust, brunrust og bladlus ugentligt kunne angives et bekæmpelsesbehov i de forskellige sorter.

Nedenfor ses et sammendrag af resultaterne. Angreb af svampesygdomme er bedømt som procent angrebne planter. Før vækststadium 32 bedømmes på hele planten, og derefter bedømmes på de tre øverste fuldt udviklede blade. Bedømmelsesmetoden kan medføre, at angrebsstyrken tilsyneladende "falder" omkring vækststadium 32. Fra og med vækststadium 45 bedømmes yderligere procent dækning på hvert af de to øverste blade. Sidstnævnte bedømmelser er kun undtagelsesvis vist i figurerne. Angreb af bladlus og kornbladbiller er bedømt som procent strå med bladlus/larver. Bedømmelse af Septoria er først begyndt omkring vækststadium 32. Skadedyr er kun registreret i én sort pr. lokalitet. Ved kraftigere angreb på lokaliteten bliver bladlusene bekæmpet, og der foretages herefter ikke længere bedømmelser af angreb. Dette kan føre til en undervurdering af bladlusangrebene.

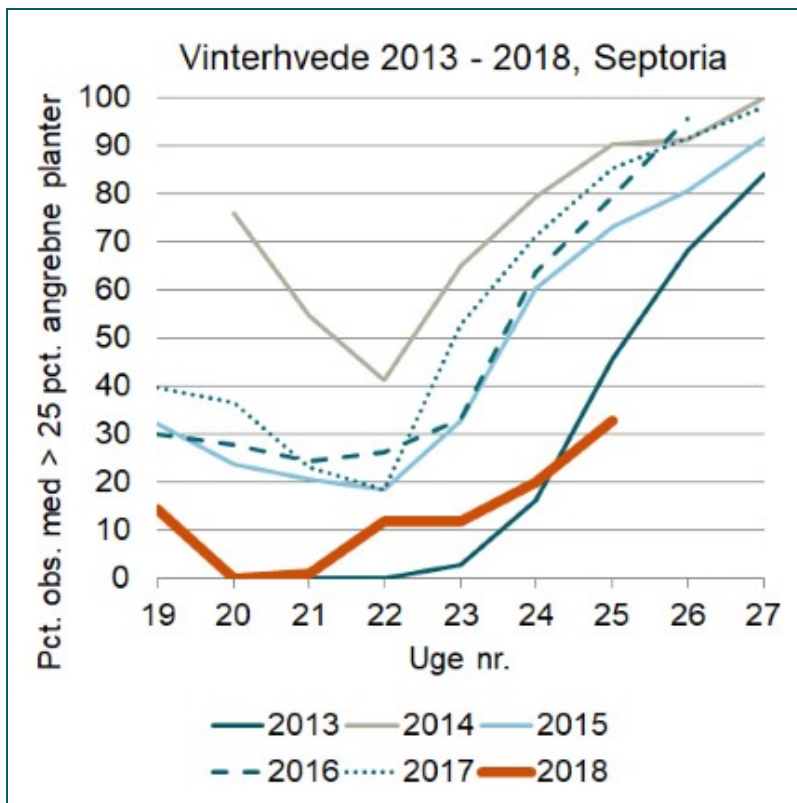
I figur 1 ses angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede i 2018. Det fremgår, at bladlus var den mest udbredte skadegører. Angrebene af svampesygdomme var derimod overvejende svage som følge af det vedvarende varme og tørre vejr.



Figur 1. Udviklingen af skadegørere i vinterhvede i registreringsnettet 2018.

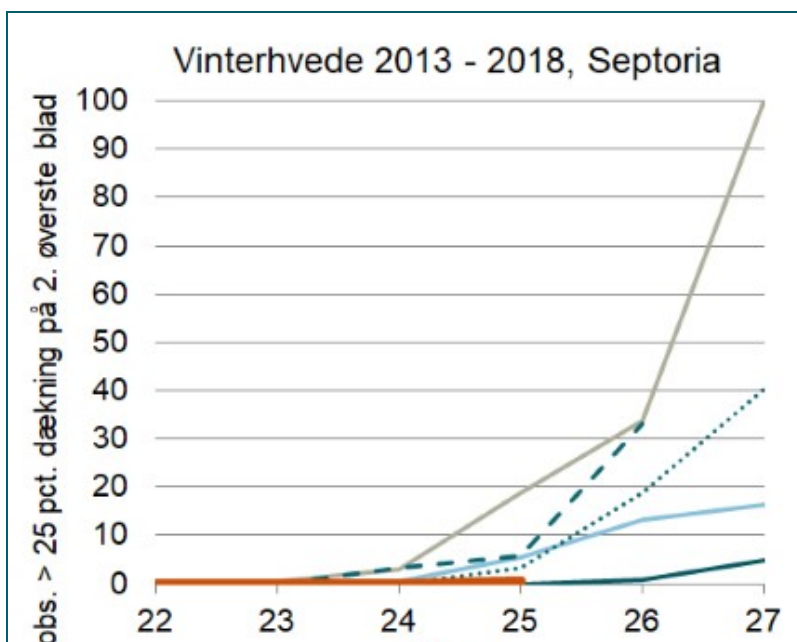
Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

I figur 2-3 er angrebene af **Septoria** (hvedegråplet) sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at angrebene var meget svage.



Figur 2. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet.

Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

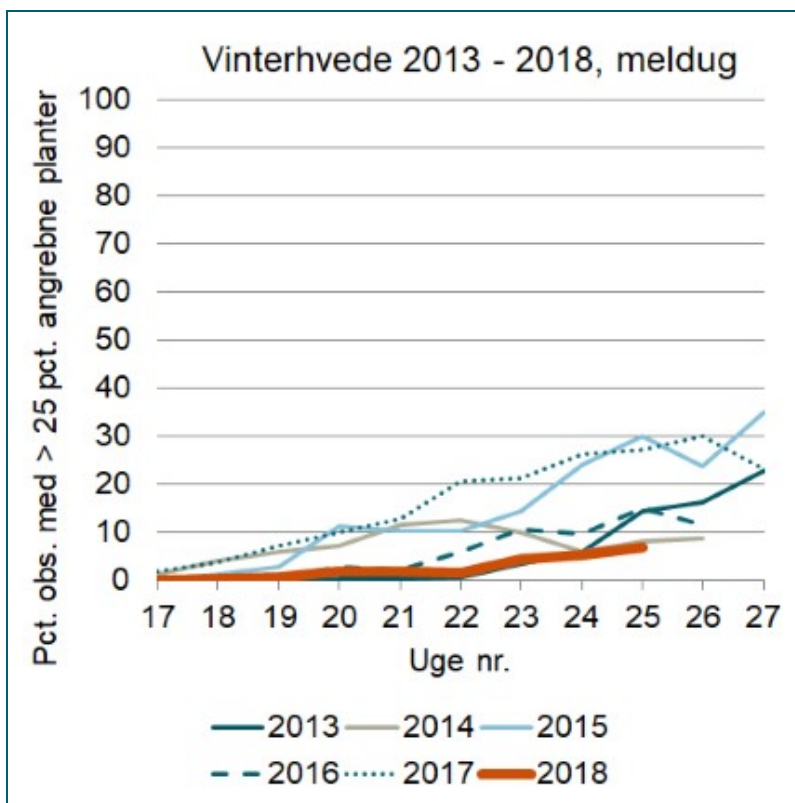




Figur 3. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet.
Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

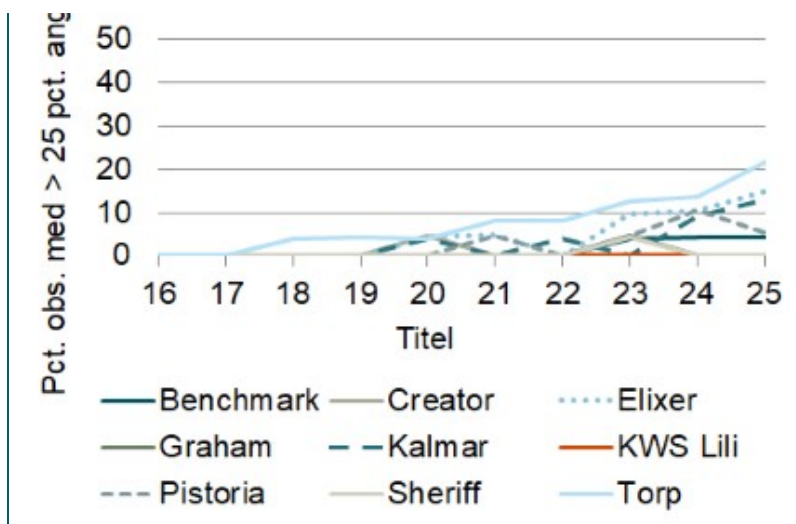
Siden 2012 er der også foretaget bedømmelser af angreb af **hvedebladplet** i pløjede marker. Angreb af hvedebladplet ses først og fremmest ved reduceret jordbearbejdning og samtidig forfrugt hvede, fordi svampen overlever på planterester af hvede. Det fremgår af figur 1, at angrebene af hvedebladplet i pløjede marker i 2018 også overvejende var svage.

Af figur 4 fremgår, at angrebene af **meldug** var svage til moderate. Mest meldug sås i Torp. Se figur 5.



Figur 4. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet.
Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

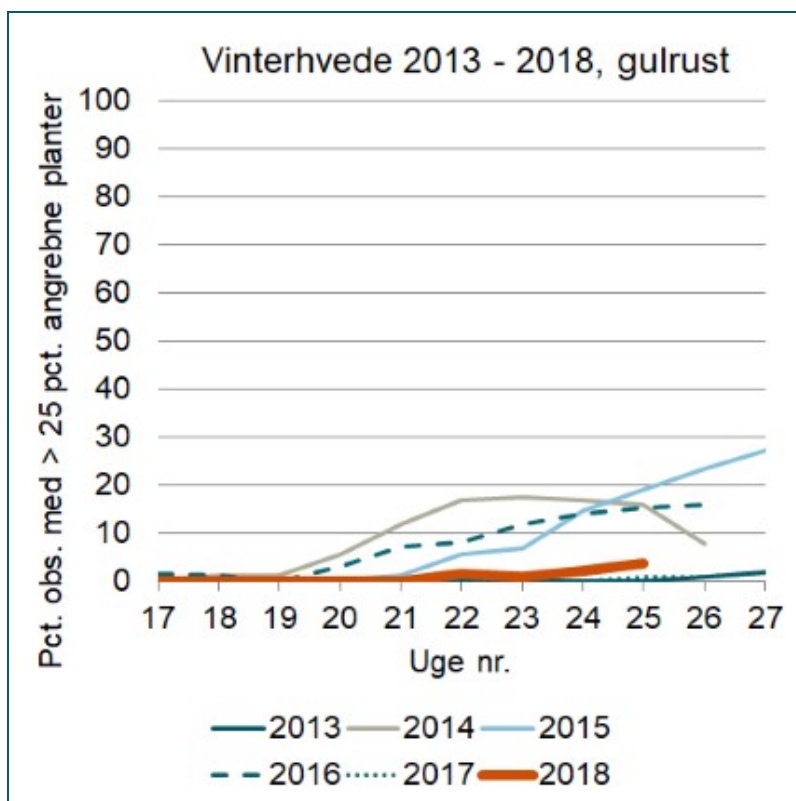




Figur 5. Udviklingen af meldug i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2018.

Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

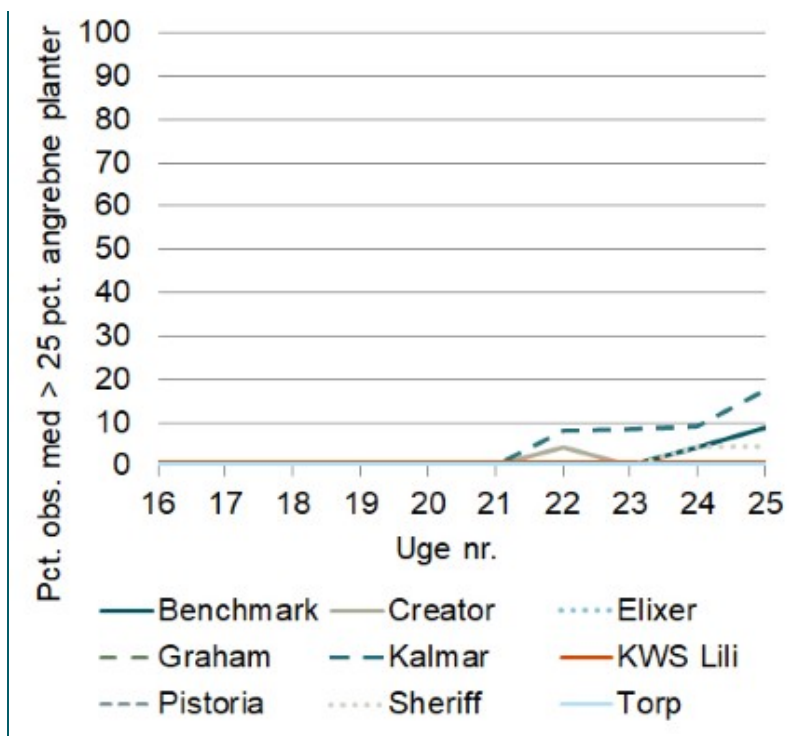
Angrebene af **gulrust** var svage til moderate. Se figur 6-7. Mest gulrust optrådte i Kalmar efterfulgt af Benchmark. I Kalmar optrådte en ny smitterace af gulrust, og i flere marker optrådte kraftigere angreb.



Figur 6. Udviklingen af gulrust i de seneste seks år i registreringsnettet.

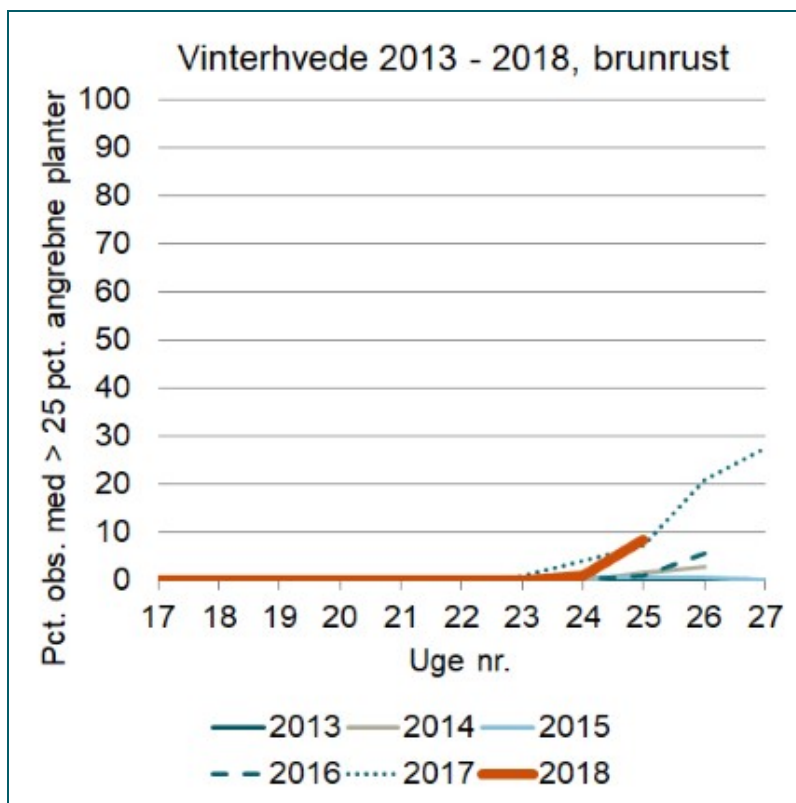
Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Vinterhvede 2018, gulrust



Figur 7. Udviklingen af gulrust i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2018. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

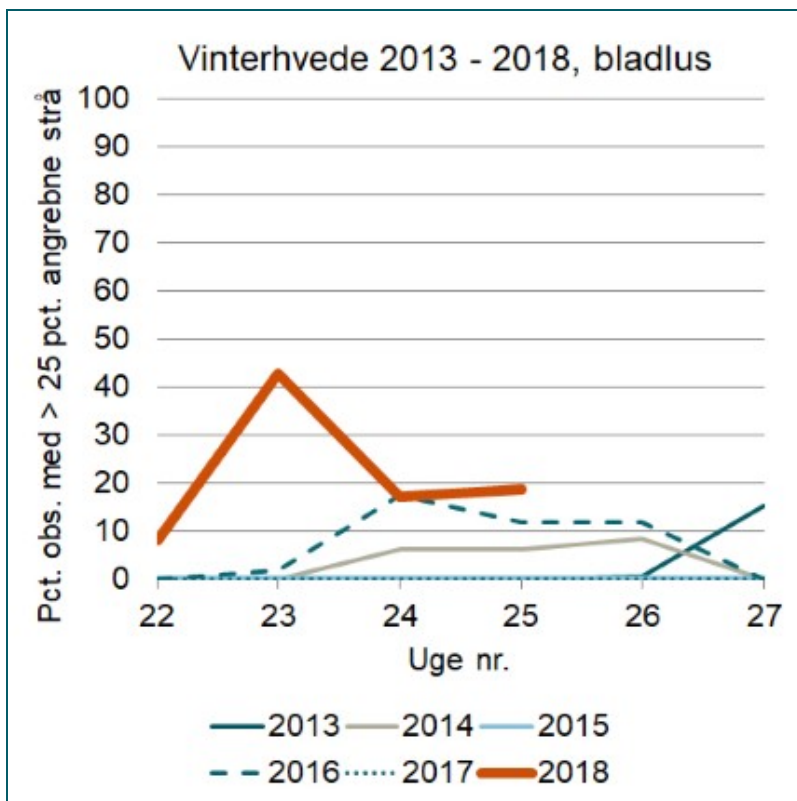
Angrebene af **brunrust** bredte sig sent. Se figur 8.



Figur 8. Udviklingen af brunrust i de seneste seks år i registreringsnettet.

Pct. observationer med over 25 pct. angrebne strå er angivet.

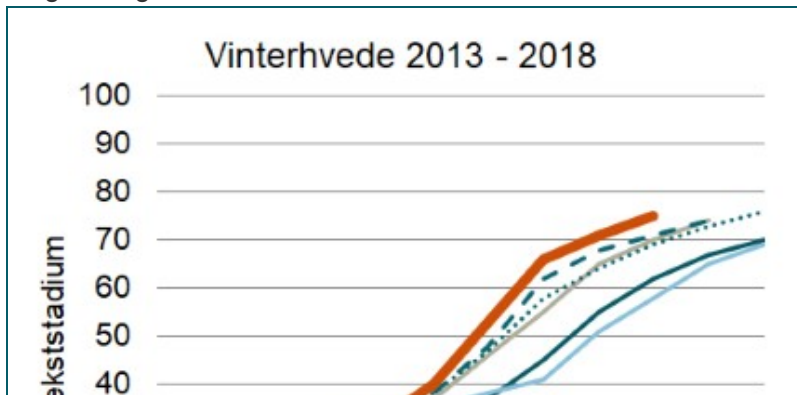
Det vedvarende varme og tørre vejr fremmede bladlusene, og angrebene var relativt kraftige. Se figur 9. Kornbladbillens larve var mere udbredt end normalt i vinterhvede, men angrebene var overvejende svage.

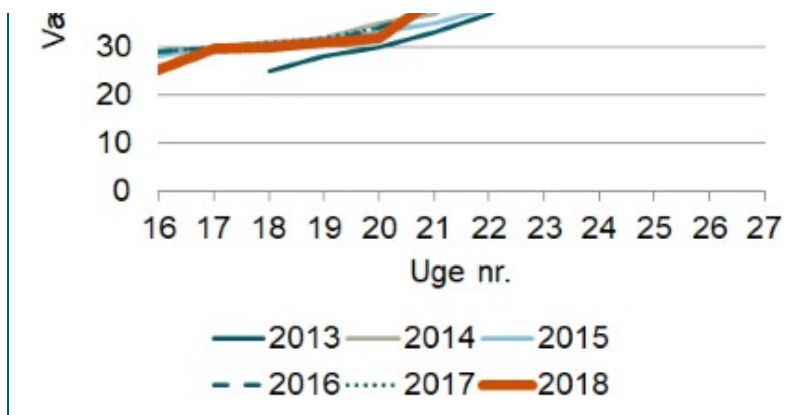


Figur 9. Udviklingen af bladlus i hvede i de seneste seks år i registreringsnettet.

Pct. observationer med over 25 pct. angrebne strå er angivet.

I figur 10 er **hvedens udvikling** i 2018 sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at hveden udviklede sig meget hurtigt. Trods sen såning mange steder i efteråret 2017 og en sen vækststart i foråret, udviklede hveden sig ca. 2 uger hurtigere end normalt grundet det vedvarende varme og tørre vejr. Bedømmelserne i registreringsnettet blev derfor også afsluttet 2 uger tidligere end normalt.





Figur 10. Udviklingen i vækststadier i hvede i de seneste seks år i registreringsnettet.

Det er muligt at downloade alle [baggrundstal og figurer](#) i et Excel regneark.